

РЕШЕНИЕ

№ 20911

гр. София, 17.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 12 състав, в
публично заседание на 28.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наталия Ангелова

при участието на секретаря Цонка Вретенарова, като разгледа дело номер **1189** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 226 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 145 и сл. от АПК.

Производството по делото е образувано по подадена от В. С. В., жалба с искане за прогласяване на нищожност на Заповед № 3425 от 25.05.1992 г. издадена от директора на НСлС към министерството на вътрешните работи поради издадена без надлежна компетентност. С жалбата се твърди, че същата е нищожна поради противоречие с разпоредбата на чл. 63, ал. 3 от тогава действащия ЗМВР, съгласно която може да уволни от служба в МВР само този, който може да назначи на тази длъжност. Уточнява, че не оспорва решението на ВСС, с което е освободен от длъжност. Не е взето предвид, че към датата на освобождаването му е бил и офицер към МВР и от този момент от службата му може да бъде освободен само орган на МВР.

В съдебно заседание, жалбоподателят поддържа изложеното в жалбата. Счита, че от 11.05.1992 г. не е следовател, но съгласно действащия към момента на уволнението Указ за създаване на единен следствен апарат от 1979 г., все още е продължавал да бъде служител на МВР, тъй като съгласно Указа, НСлС е на двойно подчинение - на министъра на вътрешните работи и на Главния следовател. Подробни съображения в тази връзка са изложени в депозираната писмена защита.

Ответникът- Директорът на Национална следствена служба, чрез процесуален представител юрк. А., оспорва жалбата като в подробна писмена защита излага доводи, че оспорената заповед е издадена от компетентен орган и в предвидената от закона писмена форма, в съответствие с нормативна уредба, действаща към момента на издаване на заповедта. Сочи, че съгласно чл. 10, т. 5 от Закона за Висшия съдебен съвет, обн. ДВ, бр. 74 от 10.09.1991 г., отм. /ЗВСС/ освобождаването на следователите е в правомощията на ВСС. В тази връзка съгласно издаден на

11.05.1992 г. Протокол № 18 от проведеното заседание на ВСС, жалбоподателят е бил освободен от длъжност „Главен следовател“ в „Следствен отдел“ на НСлС, считано от 11.05.1992 г., на основание чл. 129, ал. 1 от КРБ. Иска се съдът да постанови решение за отхвърляне на жалбата и присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Административен Съд С. - град, I отделение, 12-ти състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и изразеното становище на процесуалния представител на ответника по оспорването и се запозна с приетите по делото писмени доказателства, намира за установено от фактическа страна, следното:

Образувано е във връзка с Решение № 11133 от 17.10.2024 г., постановено по адм. дело № 3908/2024 г. по описа на Върховен административен съд /ВАС/, с което е обезсилено решение № 576/24.01.2024 г., постановено по адм.дело № 7645/2022 г. по описа на Административен съд С.-град и делото върнато за ново разглеждане от друг състав при спазване на указанията, дадени в мотивите на решението – правилно конституиране на страните, надлежният ответник е Национална следствена служба.

Не се спори между страните, че В. С. В. е заемал длъжността „главен следовател“, с възложени функции по ръководство на РСС при отдел „Следствен“, С.-град, считано от 01.02.1990 г. Първоначално производството е било образувано във връзка с подадена от оспорващия жалба срещу отказа на министъра на вътрешните работи да прогласи за нищожна издадената от директора на НСлС Заповед № 3425/25.05.1992 г. за уволнение.

Предмет на настоящото производство е Заповед - № 3425/25.5.1992 г., издадена от директорът на НСлС, видно от която по т. 2, на основание решение на ВСС от 11.5.1992 г., по протокол № 18 от същата дата, както и на основание чл. 66, ал. 1, т. 3 от Закона за МВР, майор В. С. В., гл.следовател в Следствен отдел С. – град е уволнен, по причини, които го правят негоден да изпълнява служебните си задължения в следствения апарат, считано от 11.05.1992 г.

При така установената фактическа обстановка, съдът достига до следните правни изводи:

Искането за обявяване на нищожност на заповедта е допустимо, с оглед нормата на чл. 149, ал. 5 от АПК, съгласно която административните актове могат да се оспорят с искане за обявяване на нищожността им без ограничение във времето.

Относно към момента на издаването на Заповед № 3425/25.05.1992 г. нормативни актове и разпоредби:

В съответствие с Указ № 1138 от 1979 г. за създаване на единен следствен апарат при Министерството на вътрешните работи /МВР/, през 1991 г. е създадена НСлС при МВР и териториалните й подразделения, правопреемник на Главното следствено управление при МВР - Национална следствена служба при МВР е подразделение на единния следствен апарат, дейността на който се ръководи, организира и контролира от директора на НСлС. Разписани са видовете следователски длъжности, изискванията за назначаване и условията за повишаване в длъжност.

В Закон за Министерството на вътрешните работи от 1991 г. /Обн. ДВ. бр.57 от 16 Ю. 1991г., изменен последващо, отменен с § 2, т. 1 от преходните и заключителните разпоредби на ЗМВР - ДВ, бр. 122 от 19 декември 1997 г./ се съдържа чл.66, ал.1 т.3, която разпоредба съдържа две хипотези, при които може да бъде уволнен служителът, „по здравословни или други причини, които правят лицето негодно да изпълнява служебни задължения в министерството“. Към датата на издаването на процесната заповед, тези две хипотези не са дефинирани изрично, това е направено впоследствие с приемането на Наредба 1 за назначаване, преминаване на службата и уволняване на личния състав от Министерството на вътрешните работи (Обн. ДВ. бр. 8 от 29 януари 1993г., отм.) в чл.58 и чл.59 от наредбата, които не са в сила към момента на издаване на оспорената заповед и поради това неприложими.

С приемането на Конституцията на Република България /КРБ/, обн., ДВ., бр. 56 от 13.07.1991 г., в чл. 117, ал. 2 е предвидено, че следствените органи са част от съдебната власт. В действащата към момента на издаването на процесната заповед редакция на чл. 129, ал. 1 от КРБ, е предвидено съдиите, прокурорите и следователите да се назначават, повишават, понижават, преместват и освобождават от длъжност от ВСС. В § 4 от ПРЗ на КРБ е предвидено, че определената организация на съдебната власт ще влезе в действие след приемането на новите устройствени процесуални закони.

Съгласно чл. 12, ал. 1, т. 5 на действащия към момента на издаване на заповедта Закон за висшия съдебен съвет от 1991 г. /обнар. ДВ бр. 74/10 септември 1991 г., изм. ДВ бр. 106 от 20 декември 1991 г. и отм. ДВ бр. 59 от 22 юли 1994 г./, предложенията за освобождаване от длъжност на следователите се правят от директора на Националната следствена служба, а съгласно чл. 10, т. 5 от същия закон Висшия съдебен съвет е органът, който освобождава от длъжност съдиите, прокурорите и следователите.

Законодателят обаче е предвидил въз основа на решението на ВСС да бъде издадена и заповед за освобождаване от длъжност на магистратите. Съгласно чл.12, ал.3 от ЗВСС от 1991 г. (отм.), в изпълнение на решението на Висшия съдебен съвет по ал.2, конкретни органи, сред които и директорът на Националната следствена служба, издават заповед.

В процесния случай, след като е прието Решение от ВСС за освобождаването от длъжност на оспорвания на 11.05.1992г. – Решение по протокол 18 от заседание на ВСС от 11.05.201992г. за освобождаването на В. В., съгласно нормата на чл. 12, ал. 3 от ЗВСС (отм.), директорът на НСлС е бил задължен по силата на закона да издаде заповед за освобождаването му от длъжност.

Освобождаването от длъжност според процесното решение на ВСС на основание пар.5 от ПЗР на Конституцията, означава, че не са налице необходимите професионални качества. Тази хипотеза съответства на съдържанието на чл. 66, ал. 1, т. 3 от Закона за МВР по заповедта на директора на НСлС, в хипотезата „други причини, които правят лицето негодно да изпълнява служебни задължения в министерството“, приложена в процесната заповед. Текстовете на нормативните актове нямат подразделение „хипотеза“, понятие, наложило се в съдебната практика за прецизност и яснота.

Следователно, с позоваването на чл.66, ал.1, т.3 ЗМВР от 1991 г. (отм.) в оспорената заповед, административният орган при издаването на процесната заповед, е приложил съответстващо на приложеното правно основание от ВСС – пар.5 от ПЗР на Конституцията, В. е бил освободен от длъжността „главен следовател“ в „Следствен отдел“ на НСлС, по причини, които го правят негоден да изпълнява служебните си задължения в следственият апарат, считано от 11.05.1992 г. Въз основа на издаденият на основание чл. 129, ал. 1 от КРБ Протокол, жалбоподателят е бил освободен от длъжността си. Видно е, че същият и по двата акта се счита за освободен от длъжност от 11.05.1992г.

Неправилната преценка на административния орган относно съществуването на фактическото основание за издаване на административния акт или относно съответствието му с правната норма представлява нарушение на административно-производствените правила или неправилно приложение на материалния закон. И в двата случая тези пороци съставляват основание за отмяна на акта, но не водят до нищожността му. Нарушението на материалния закон е основание за нищожност само когато е дотолкова тежко и съществено, че прави акта изначално и напълно несъвместим с правния ред. Случаят не е такъв, доколкото процесната заповед е

издадена по задължение, произтичащо от закона – чл.12, ал.3 вр.ал.1 ЗВСС. Въпросът дали посоченото материално-правно основание по чл.66, ал.1, т.3 ЗМВР е налице или не попада в обхвата на проверката за нищожност, а касае материалната законосъобразност на заповедта по смисъла на чл.146, т.4 АПК – проверката за съответствието ѝ с материалния закон. Доколкото съдът е сезиран с искане за прогласяване на нищожност, основанието по чл.146, т. 4 АПК е изключено по процесното дело и не се произнася.

От изложеното следва, че с обжалваната заповед директорът на НСлС в рамките на предоставената компетентност по чл.12, ал.3 вр. ал. от ЗВСС от 1991 г.(отм.) , въз основа на решението на ВСС по протокол 18 /11.05.1992г. и считано от последната дата, в рамките на своята компетентност е разпоредил освобождаването на ищеца от длъжност.

Задължението по чл.12, ал.3 ЗВСС от 1991г. (отм.) е възникнало и въз основа на валидно решение на ВСС. С Решение № 9647/04.11.2005г. по адм.д. 6564/2005г. на Върховен административен съд, с което жалбата на В. С. В. в частта ѝ, в която се иска отмяната на решението от 11.05.1992г. на ВСС за освобождаването му от длъжността следовател, и е отхвърлена жалбата в останалата част, в която се иска обявяването на нищожността на решението.

Следователно, предвиденият сложен фактически състав по чл.12, ал.1 и ал.3 ЗВСС от 1991 г. (отм.) за освобождаване от длъжност на оспорващия в качеството му на следовател към НСлС е изцяло завършен с издаването на процесната заповед.

Не са налице основания за обявяване на заповедта за нищожна, всички аргументи на оспорващия са неотнормирани и поради това без основание се претендира нищожност. Жалба следва да се отхвърли като неоснователна.

При този изход на спора, с оглед своевременно направеното искане, на ответника следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв., на осн. чл. 24 от НЗПП във вр. с чл.37 ал.1 ЗПП вр. с чл.78 ал.8 ГПК вр. с чл.144 АПК.

Водим от горното, Административен съд С.-град, Първо отделение, 12-ти състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на В. С. В., ЕГН [ЕГН] с искане за прогласяване за нищожна на т. 2 от заповед № 3425/25.5.1992 г. на директора на Националната следствена служба при Министерство на вътрешните работи.

ОСЪЖДА В. С. В., ЕГН [ЕГН] от гр. С., ж.к. „Бели брези“, ул. „Б.“ № 18, бл. 63, вх. „В“, ет. 2, ап. 45, да заплати на Националната следствена служба юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 (сто) лева за настоящата съдебна инстанция.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението до страните.

СЪДИЯ: